

Írreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 139. szám

Csütörtök

Cluj-Kolozsvár, 1932 november 24

ÚJRA PAPER JÖN?

Meghiusult Hitler parlamenti kormányalakítása

**Hindenburg ma délben válaszol Hitler ajánlatára
Kommunista merénylet Hitler alvezére ellen**

BERLIN. A német kormányváltás megoldása tegnap sem jutott döntő fordulathoz. Tegnap Hitler Adolf Hindenburg megbízása alapján megkísérelte a jobboldali pártokkal való koncentrációs meg-egyezés tárgyalásait. Ezek a tárgyalások azonban, mint előreját-ható volt, nem vezettek ered-ményre. Ennek következtében Hitler tegnap este fél hét órákor átnyújtotta Meisslernek, Hindenburg elnök államtitkárának írás-beli válaszát, amelyben bejelen-verte, hogy lehetetlen a jelenlegi zűlött politikai viszonyok miatt Németországban koncentrációs kormányt alakítani. Ezért azt a javaslatot teszi Hitler, hogy Hin-denburg elnök ejtse el a parla-mentáris kormányzatra vonatkozó követelését. Eszerint Hitler állás-pontja Hindenburg álláspontjának visszautasítását jelenti. Beavatott

körök szerint Hitler ezzel nem zárta el a kancellárságra vonatko-zó további tárgyalások lehetősé-gét, mert válaszában azt is kije-lentette, hogy amennyiben Hindenburg elnök elfogadja, elnöki kor-mány esetére a nemzeti szociális-ta párt teljesen rendelkezésre áll Hindenburgnak és ő elvállalja a parlamenten kívül álló kabinet vezetését. Ez a válasz azonban az elnökhöz közel álló körök szerint olyan természetű, hogy Hindenburg a mai napig felfüggeszti Hit-lerrel a tárgyalásokat és legújabb hírek szerint ma délben ad végle-ges választ Hitler ajánlatára. Be-avatott források szerint Hindenburg ismét Papen kormány alakí-tása felé tájékozódik.

A jobboldali pártok közül a centrum, a nemzeti és a nemzeti néppárt vezeterei között két nap óta bizalmas tanácskozások foly-

nak a kormányváltás megoldása ügyében s ezeket a tanácskozáso-kat Wilhelm Couburg herceg köz-vetíti.

BERLIN. A kormányváltás meg-oldásával kapcsolatosan Hitler tegnap ismét tanácskozásokat foly-tatott alvezéreivel a Kaiserhof szál-lóban, a Hitleristák főhadiszállá-sán. Amikor tegnap este Goering, Hitler alvezére a tanácskozásról el távozott, a szálló előtt összegyűlt Hitleristák tömegébe több kommu-nista vegyült, akik a távozó Goe-ring ellen merényletet akartak el-követni. A Hitleristák azonban a támadást észrevették és meghiusi-tották, mire a két ellenpárt tagjai közt véres keveredés keletkezett. Az uccai harcnak számos súlyos sebesült áldozata lett s csak a rendőrség gyors közbelépése ve-tett véget a további harc elfajulá-sának.

az, hogy a szovjetek nem já-rultak hozzá semmiféle módo-sításhoz abban a szövegben, amit Litvinov adott át Cade-renek aláírás végett.

A szovjetek készek nyilatkozatot adni arra, hogy 4 hónap alatt alá-írják a megneemtámadási szerző-dést, ha mi azt kívánni fogjuk. Az előző tárgyalások tehát nem sza-kadtak meg és nem is mentek ve-szendőbe.

ROMÁNIA NEM IRHAT ALÁ ILYEN MEGNEMTÁMADÁSI SZERZŐDÉST

Nem lehet szó szövetségeink válságáról sem. De másról van szó. Ha mi elfogadtuk volna, hogy bármilyen udvarias formában is az oroszokkal tárgyaljunk arról a szövegről, ahogyan azt ők kívánják, akkor megnyi-tottuk volna a kaput összes határaink revíziójának megvi-tatásához.

Meg akarjuk-e őrizni határaink sértetlenségét? — kérdezi Titulescu. Ha igen, akkor Románia csak egyetlen választ adhat: Ilyen megneemtámadási szer-ződést Románia nem irhat alá sem ma, sem máskor, sohasem.

Titulescu külügyminiszter beszé-dét felállva tapsolják a képviselők.

Bratianu György bizonyos meg-elégedéssel veszi tudomásul Titu-lescu választát.

HA KENYÉR NINCS, JÓ A PULISZKA IS

BUCURESTI. A kereskedelem-ügyi miniszter átirata következté-ben Gusti közoktatásügyi minisz-ter az összes internátusokkal bíró iskolákhoz, gimnáziumokhoz, tani-tóképzőkhöz, teológiai akadé-miákhoz egy rendeletet intézett, amely szerint elrendeli, hogy az internátusokban minél kevesebb buzalístet fogyasztanak. Ajánlja az internátusok vezetőinek, hogy a tanulóknak minél több pulisz-kát és rozskenyeret adjanak. A kereskedelemügyi miniszter ugyan ezt az intézkedést kérte a hadügy-minisztertől is és ilyenformán a katonaság élelmezése is ebben az évben puliszkára és rozskenyerre fordulna. A miniszternek ezt az intézkedését az magyarázza meg, hogy a buzakészlet ebben az év-ben olyan kevés és ezért lehetőleg takarékoskodni kell, nehogy a bu-za mielőtt az új termés beérne, teljesen elfogyjon.

Titulescu beszámolt a román-orosz tárgyalásokról

BUCURESTI. Megtörtént Titu-lescu nehezen várt külpolitikai vá-lássza Bratianu Gheorghe interpel-lációjára, a román-orosz kérdés tisztázására. A kamara tegnapi ülésén Titulescu válaszában ki-fejtette, hogy hiva az Oroszország-hoz való közeledésnek. Az előző kormány alatt tárgyalások is in-dultak meg, hogy az oroszokkal megneemtámadási szerződés jöjjön létre, de úgy, hogy az ország ér-dekei ne legyenek veszélyben. Az október 24-iki minisztertanács ma-gáévát tette a külügyminiszter je-lentését, amely odakonkludál, hogy ha Románia aláírja a meg-neemtámadási szerződést, nem ke-rülhet rosszabb helyzetbe, mint van ma, amikor köztünk és Orosz-

ország között a Briand—Kellog kaptum áll fenn.

Részletesen ismerteti Titulescu a Cadere és Litvinov között meg-tárgyalt orosz javaslat-tervet, amely azonban román szempontokból nem volt kielégítő.

Ezt nem fogadta el a Vajda-kormány sem és kérte az orosz szövegezésnek a megváltoztatását. A jelenlegi kormány következetes marad ehhez az állásponthoz és szintén követeli ennek a szövegnek a módosítását, mert ha a Litvinov-féle szöveget el-fogadják, akkor Oroszország-gal szemben hátrányosabb hely-zetbe kerülünk, mint amilyen-ben e szerződés nélkül, egye-

dül a Kellog—Briand paktum alapján vagyunk.

Ebben az esetben ugyanis csak egy erőszakos háborút zárnánk ki egymás között, de nem egy szá-bálszerű írásbeli hadüzenet vál-tással keletkező háborút. A Népszövetség sem helyeselte ezt a szö-veget. A tárgyalásoknál sohasem nélkülöztük Franciaország és Lengyelország hathatós támogatá-sát. Mindkét országgal való szö-vetségünk csak az erőssége bizo-nyult be ez alkalommal is.

Sem Franciaországnak, sem Lengyelországnak egy pilla-natig sem állott szándékában aláírni az orosz szerződést nél-külünk. A jelenlegi helyzet

Politikai divatok

Pofonnal tizedelt egy kolozsvári urihölgy a Hitler náci vezérről elnevezett női kalapért

Amikor a nő politikát csinál a divatból

CLUJ-KOLOZSVÁR. Azzal kezdődik történetünk, hogy öngyásága — a mindenható — elhatározta, hogy kalapot vesz magának. Alkalmazkodik a divat váltakozó — sokszor szeszélyes — előírásaihoz. A nyájas olvasó ebben még nem talál semmi rendkívülit, de öngyáságának annál nagyobb „ügy” a kalapvásárlás.

Öngyásága, miután az összes kolozsvári kalapkereskedéseket bejárta, izgalomtól felhevülten — hiszen nem kapott izlésének megfelelő kalapot — beállit, mint utolsó vásárlási forráshoz, egyik Deák Ferenc-uccai kalapüzletbe.

Maga a tulajdonos siet kiszolgálni a vásárlót, aki a legutolsó divat szerinti mintát kér. Megkezdődik a kalappróba. Már egész kalaphegy tornyosul a kereskedés pultján. Kalap azonban, amelyik méltán illeszkedik öngyásága fejéhez, nem akad. Pedig a kereskedő a legkitünőbb portékával kedveskedett. Előkerült mindenféle színű és formájú, tollas és tollatlan, szallagos és virágdiszes kalap. Öngyáságának azonban egyik sem felelt meg. Ő szegény olyan kalapra áhitozott, amilyenben az „isteni” Garbo játszik egyik filmjében...

A kereskedő érthetően idegeskedik. A vevőjét nem tudja kielégíteni. Utolsó mentségként előveszi az egyik

zöldszínű kreációját, amelyet a német náci vezérről, Hitlerrel keresztelt el

a szalon tulajdonosa. Öngyásága, amint meglátja a kalapot, felhúzza az orrát, megvető pillantást tesz a kalapra, amelyik szegényében

hajlandó talán kékre-pirosra változni, csak hogy tessék...

— Hát már egy vacak kalapot sem lehet kapni — mondja öngyásága és nyomban utána

erőteljes pofont mér le a meglepetéstől mehökkent kereskedőre

s elhagyta a csatatér...

A kereskedő szomorúan tekintett a menekülő „vevő” elé és fejcsóválással gondolt a rossz üzleti viszonyokra és a hitleri kalapra, amelyikről az előbb még azt hitte, hogy megnyeri öngyásága tetszését. Arra természetesen már nem gondolhatott, hogy vevője — politikai szemmel bírálta el a hitleri kalapot.

Ma tárgyalja a Népszövetség a német demarsot

GENF. A Genfben ülésező Népszövetség leszerelési bizottsága mára tüzte ki az ismert német demars tárgyalását, amit az egyenjogúság kérdésében intézett annak idején Franciaországhoz. John Simon, Anglia külügyminisztere közvetít Németország és Franciaország között. Külön-külön tárgyal Neurath német külügyminiszterrel és Paul Boncour francia hadügyminiszterrel, aki a leszerelési konferencián Franciaországot képviseli. A tárgyalásokról kiszivárgott hírek szerint John Simon mindent elkövet, hogy Németországot és Franciaországot rávegye a nagyhatalmi konferenciára, amelyen

végleg elintézhetik a német egyenjogúság kérdését.

John Simonnak határozott óhajása az, hogy amennyiben lehet, a kérdést Németország javára oldhassák meg.

Neurath a tárgyalás után kijelentette az öt körülvevő újságíróknak, hogy

még mindig nem találtak elfogadható formulát, aminek alapján Németország együtt dolgozhatna a leszerelési konferencián.

Ez a tény valószínűleg hozzá fog járulni ahhoz, hogy a leszerelési konferenciát ismét bizonytalan időre elhalasszák.

Stop! Erre, nem arra ...!

Összeütközött a száguldó kerékpáros egy oldalkocsis motorkerékpárral

CLUJ-KOLOZSVÁR. Amióta bevezették Kolozsváron is a közlekedés szabályozó készüléket, az úgynevezett „Stop”-ot, egyre emelkedik a forgalmi balesetek száma. Tegnap délután 5 órakor

egy kerékpáros futozott össze egy oldalkocsis motorkerékpárral

a Főter—Wesselényi Miklós-ucca sarkán. A baleset — szerencsére — nagyobb zavarokat nem idézett

elő. A motorkerékpáros — mintha semmi sem történt volna — rohant tovább. A kerékpáros pedig felemelte a földről kétnyolcassá vált kerékpárját, vállára vette s kissé bicegve, elindult a csatatérről.

A forgalmi rendőr egy pillanatig elmulasztotta a történeten és — mintha nem is láttá volna — rándított egyet a forgalmi szabályozón. Közben maga elé mormolta:

— Stop! Erre, nem arra! ...

APRÓHIRDETÉSEK

SAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

URIEMBERNEK egy vagy két személynek központban, ellátással, vagy anélkül butorozott szoba olcsón kiadó. Wesselényi-u. 4. sz. emelet.

MEGBIZHATÓ fiatal ember irodai vagy boltiszolgai állást keres azonnali belépésre, havi fix 1300 lej. Cím a kiadóban.

GYÜMÖLCSFA tisztítást vállalnék helyben és vidéken. Szakképzett gyümölcskertész. Györgyalvi-u. 136. sz. (Str. Casion.)

GYERMEKTELEN házaspár, aki víz, villanszerelést vállalja, házimesteri állást keres azonnala. Cím a kiadóban.

GYAKORLOTT spulnizónó felvétetik Record, Piata Mihai Viteazul 5.

FIATALASSZONY keres bejáróhelyet azonnala. Cimeket „Megbízható” jellegre kérek a kiadóba.

KERESKEDŐSEGÉD többévi praktisszal, román, magyar, nyelvismerettel, női, férfidivat, kötött, szövöttáru szakmában, kirakatkendő szerény fizetéssel azonnala állást keres. Cimeket a kiadóba kérek „Szerény” jellegre.

KÖZÉPKORU nő, aki varráshoz is ért, a háztartás minden ágában jártas, elmenne kisebb családhoz, vagy gyermek mellé. Leveleket „Szerény igényű nő” jellegre a kiadóba kérek.

SZINHÁZ és MOZI

„Eszter” a Magyar Színházban. Ma este kerül bemutatásra a Magyar Színházban Katz László kolozsvári tehetséges író „Eszter” című vígjátéka. Katz vígjátéka igazi, hamisítatlan színpadi mű, az erdélyi kultúrét rokonszenves eseménye. Katz Lászlót színpadi munkája megírásában önzetlen célok vezették, mert a mai bemutatkozó bevételét a zsidó ifjúság kulturmozgalmának rendelkezésére bocsátotta. Az „Eszter”-t az Aviva Barisszia szervezet adja elő.

MAGYAR SZINHÁZ MŰSORA:

Hétfőn, nov. 28-án este 9-kor: Arany János emlékünnepe. (A költő halálának 50-ik évfordulóján. A kolozsvári Magyar Színház teljes társulatának, az iskolákknak, dalárdáknak, összes irodalmi egyesületeknek részvételével. A színház az évadjának ünnepi megnyitó előadása. Az új évad nagyon olcsó helyáiraival! Legdrágább jegy a földszinti szőlye legelső sorában is csak 60 lej! Sorozatszám 1.)

Kedden, nov. 29-én este 9-kor: Harmonia. (Újdonság először! Molnár Ferenc legújabb háromfelvonásos családi idillje. Az új évad nagyon olcsó helyáiraival! Sorozatszám 2.)

Szerdán, nov. 30-án este 9-kor: Megöltem egy embert. (Rostand világ-hírű, az összes európai színpadokat diadalmasan bejárt, óriási sikert aratott színjátéka. Újdonság először! Az új évad nagyon olcsó helyáiraival! Sorozatszám 3.)

Csütörtökön, dec. 1-én este 9-kor: Amikor a kis lányból nagy lány lesz. (Operett-újdonság először! Évek óta a leghatásosabb, legragyogóbb operett-újdonság. Az új évad nagyon olcsó helyáiraival! Sorozatszám 4.)

Pénteken, dec. 2-án, este 9-kor: Amikor a kis lányból nagy lány lesz. (Operett-újdonság 2-odszor. Sorozatszám 5.)

Előkészületben: Grampton mester. (Hauptmann Gerhardt-ünnepe.) Weekend. (Operett-újdonság.) Ezerjó. (Operett-újdonság.) Fanny. Pagnol óriási sikert aratott színjátéka. Nem divat a szerelem, Irlandi párszon, Vissza a háborúba.

A heti műsorra tüzött darabok jegyei már most válthatók előre a színház elővételi pénztáránál, d. e. 10-től 1-ig és délután 3-tól 8-ig.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek: A trubadur. Vasárnap délután: Tannhäuser.

DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora:

Csütörtökön: Az ellopott második. Frederich Marchal a főszerepben. Idegfejtően izgalmas hangos fantasztikus dráma.

Péntektől kezdve: A három törvény. Keleti miljónban. Párisban és veleceben játszódó keleti történet. A főszerepben: Don José Moyca.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök 5, 6, 9-kor: Egy óra véled. Beszélő, énekes filmoperett. Főszereplők: Maurice Chevalier, Jeanette MacDonald és Noé bárkája, új kópia. Minden idők leghatalmasabb monumentális filmreklame. Főszereplők: Dolores Costello, George O'Brien. Helyárak: 10, 15, 20 és 25 lej.

CARMEN MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök 5, 7 és 9 óra: Adieu Neapel (Nápolyi kaland).

ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor új műsor: Könyvek és komédiák. Megható cirkuszdráma. Főszerepben: Douglas Fairbanks, Milton Sills, Betty Compson és Dorothy Mackail. A 8 óras előadás keretében orosz tánc balalajka kísérettel.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, november 24.

Bucuresti. 15: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Dinicu-zenekar. 20: Rádió-egyetem. 20:30: Opera.

Budapest. 10:15: Esta és Danubius gramofonhangverseny. 15:05: Szervánszky szalonzenekar. 17: Kolozsvári kincsesláda: Heltai Nándor felolvasása. 18: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. 19:10: Angol nyelvoktatás. 20:30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése „Egyiptomi Heléna”. Majd Jávör Sándor jazzzenekarának hangversenye.

— Újabb véres összeütközések a Népszövetség székvárosában. Hír szerint a Népszövetség székvárosában tegnap ismét véres összeütközések voltak a szociálista munkásság és a svájci rendőrség között. Az összeütközésnek számos súlyosan sebesült áldozata lett úgy a munkások, mint a rendőrök sorából. A véres incidens oka a napokban lezajlott eseményekre vezethető vissza, amelyek miatt még mindig forrongásban van a munkásság. Az összeütközés híre a svájci idegenek tömegesen menekülnek külföldre.

HIREK

Naptár November 24. Csütörtök. Róm. kath. Kereszt. János. Prot. G. Mihály. Görög. Pár. Clement. Izr. 24. Markhesvan.

Népkönyha.
— Olvasta? December elsején meg-
nyílik a kolozsvári népkönyha.
— Na végre egy kolozsvári étterem,
ami nagyon jól fog menni...

Töprengés.
— Vajjon Hitler még nem beszélte
Hindenburgot, hogy lépjen be a
kampós kereszties pártba?

Futbalista nő.
— Hallotta? Londonban egy nőt állí-
tottak be egy futball-csapatba.
— Képzem, milyen kíméletesen
bántak vele az ellenfelei: biztosan a
hölgyeket megillető tisztelettel rug-
doszták...

A „Jóestét!” is kapható a trafikokban

Néhány nappal ezelőtt bejelentettük,
hogy az olvasóink kiszolgálásának meg-
könnyítésére a „Jóestét!”-et éppen úgy,
mint a „Jóreggelt!”-et az összes trafi-
kókba bevezettük, úgyhogy olvasóink,
ha rikkancsoktól nem tudnák lapukat
megszerezni, 1 lejért bármelyik tőzsdé-
ben megvásárolhatják.

Inspekción gyógszerárak.
Dr. Flohr, Cal. Reg. Ferdinand
(Ferenc József-ut), dr. Hintz,
Piata Unirii (Főter), dr. Halász,
Piata Cuza Vodă (Bocskay-tér),
Bianca, Str. N. Jorga (Jókai-ucca).

Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet időjárásje-
lentése szerint boros, esős idő vár-
ható lényegtelen hőváltozással,
nyugati gyenge szelekkel.

A hadkötelesek jelentkezése.
A kolozsvári hadkiegészítő parancs
nokságnál (C. Viktoriei, volt Ma-
gyar-ucca 91. sz. alatti lakotya-
ban) katonai igazolványaik látta-
moztatása végett jelentkeznők kell
az összes hadköteleseknek. És pe-
dig: november 24-én az 1920-as
kontingens, november 25—26-án
az 1919-es, november 28—29-én
1918-as, november 30 és december
1-én az 1917-es évfolyamhoz tar-
tozó hadköteleseknek igazolvá-
nyaik láttaoztatása céljából.

**A külkajántói-uti vashidon
robogó vonattól megvadult csikó
összetaposott egy asszonyt.** Vég-
zetessé válható szerencsétlenég
történt tegnap délbén a Külkajántó
uti vashid mellett. János deszka-
kereskedő fiatal csikóját járatta,
amikor a hid felett ugyanebben a
pillanatban elrobogott a vonat. A
csikó megijedt. Először két hátsó
lábára állt, azután prűszkölve ro-
hant a hid alatt a Külkajántói-ut
felé. Ebben a pillanatban érkezett
a hid alól egy Kajántói-uti asszony
akinek már nem volt ideje félre-
ugrani a megvadult csikó elől. A
csikó nekiszaladt, keresztül gázolt
rajta és összetaposta. Az asszony
az arcán szenvedett súlyos sérülé-
seket. A kiszállott mentők részese-
tették első segélyben. Sebeinek
bekötözése után lakására vitték.

Helyszíni bizottság fogja kerületenként ellenőrizni a munkanélküliek segélyre jogosultságát

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap
délelőtt a gyári és ipari munká-
sok szakszervezetének tiztagu kül-
döttsége kereste fel dr. Laurentiu
Flaviu alpolgármestert a munka-
nélküliek segélyezése ügyében. Ez
a szakszervezet, amely a szociál-
demokratáktól függetlenül műkö-
dik, körülbelül 15 különböző szak-
mát egyesít magában.

A kiküldöttek kerületenként
összeállították azokat a munkanél-
külieket, akik a szervezet szerint
segélyezésre jogosultak. A város 6
kerületéből külön-külön nyilván-
tartást készítettek és ezt a kimu-
tatást azzal a kéressel adták át
Laurentiu Flaviunak, hogy a vá-

ros ellenőrző bizottsága szálljon
ki az illetők lakására és

**ellenőrizze azt, hogy ezek tény-
legesen jogosultak a segélyre.**

Ezenkívül kérték az alpolgár-
mestert, hogy

**ennek a szervezetnek nevében
is engedjenek 2—3 tagot be-
nevezni**

a munkanélküli segélyző, ugyneve-
zett nagy tanácsba.

Az alpolgármester válaszában
biztosította a küldöttséget, hogy

**kérésüknek a lehetőség szerint
helyet adnak**

és a hozzá benyújtott kimutatást
tovább terjeszti az illetékesekhez.

**— Jelentkezni kell az állampol-
gársági listába való felvételre.** A
megjelent törvény szerint, az ál-
lampolgársági listákba való jelent-
kezés határideje: 1933. szeptember
1-ig meg lett hosszabbítva. A ké-
rések a Primáriához adandók be
a következő okmányok csatolásá-
val: Születési kivonat. Illetőségi
bizonyítvány. Bizonyítvány, hogy
nem repatriált vagy nem optált.
Bizonyítvány, hogy felebbezés foly-
tán nem lett az állampolgársági
listából törölve.

**— Ujságcikkért vádlottak pad-
ján.** Még évekkel ezelőtt dr. Lázár
Isaicu rágalalmazó cikket közölt
egyik helyi lapban dr. Goia egye-
temi tanár ellen. A rágalmazót a
törvényszék 500 lej pénzbírságra
ítélte. A tábla ítélettanácsa a tör-
vényszék ítéletét a sajtótörvény
alapján helybenhagyta.

**— Jugoszlávia új választási tör-
vényt hoz — engedményekkel.**
Belgrádból jelentik: Srckici mi-
niszterelnök tegnap új választási
törvényjavaslatot mutatott be. A
tervezet szerint Jugoszlávia is a
demokrácia felé hajlik és a javas-
latban engedményeket tesz a ki-
sebb pártoknak, amelyek azután a
kommunista pártot is ide érte,
jelölhetnek képviselőket a válas-
tásokon. Az eddig életben levő
törvény értelmében Jugoszláviában
csak olyan választási listát adhat-
tak be, amelyet legkevesebb 60 vá-
lasztó irt alá az ország minden vá-
lasztó kerületében. A miniszterel-
nök által bemutatott javaslat sze-
rint a köteles aláírások számát 30-
ra csökkenti. A javaslat szerint új
politikai pártokat is alakíthatnak,
azonban a belügyminiszternek
meg marad az a joga, hogy az or-
szág törvényeivel ellenkező pár-
tokat akármikor feloszlatassa.

**— Amerika jövő évig nem tár-
gálja az európai államok jóvá-
tételét.** Tegnap Roosevelt Ameri-
ka új elnöke kijelentette Hoover
volt elnöknek, hogy jövő évi már-
cius 4-ike előtt nem óhajt foglal-
kozni a jóvátételi kérdés további
részleteivel. Ezzel kapcsolatosan
legujabb hír szerint Anglia kije-
lentette, hogy ez évi december
15-én 95 milliárd dollár hadiadós-
ságot még hajlandó Amerikának
fizetni, de ezenkívül többet nem
fizet.

Lapunkban hirdetni biztos siker!

**— Pavel Constantin ügyében az
orvosszakértők megkezdtek mun-
kájukat.** Hirt adtunk, hogy a tör-
vényszék a keddi ítéletkihirdetés
helyett hivatalos orvosszakértőket
nevezett ki a Pavel-ügyben azzal,
hogy az orvosi vizsgálat alapján
mondják ki a véleményt Pavel fe-
lett: homoszekszuális-e vagy nem.
Az orvosszakértők szombaton ter-
jesztik a bíróság elé szakvélemé-
nyüket és a jövő hét keddjén en-
nek alapján mondja ki Pavel Con-
stantin felett a döntő szót a tör-
vényszék.

**— Rikkancs lett a Baumgarten-
díj nyertes költője.** Erdélyi Jó-
zsef, a kiváló budapesti fiatal költő,
a kétszeres Baumgarten-nyertes
rikkancsengedélyt váltott ki és
azóta a Nemzeti Színház elő-
árulja legujabb versgyűjteményét.

**— Egy kisdíák hasbaszurta ma-
gát zsebkésével.** A kőbányai elemi
iskolában tegnap délelőtt megren-
dítő diákttragédia történt. Tanítás
közben egy tizenkétéves díák zseb-
késével hasbaszurta magát. A ki-
hívott mentők a Szent István kór-
házba szállították. Állapota élet-
veszélyes.

**— Münchenben uccát neveztek
el Budapestről.** München város
tegnapi közgyűlésén elhatározta,
hogy a város egyik uccáját Buda-
pestről nevezi el.

**— Angol vélemény a német fegy-
verkezési egyenjoguságról.** Egy is-
mert angol vezető politikus tegnap
a négszövetségi tanács kínai de-
legátusa, Wellington Koo előtt ki-
jelentette, hogy a németországi if-
juság jelenlegi erős fegyverkezése
nem vezethet jóra, mert a hatal-
mak általános leszerelése csak ak-
kor vihető keresztül, ha a többi
államokkal együtt Németország is
fegyverkezési egyenjoguságot nyer.
Csak egyenlő fegyverkezés esetén
érhető el a világbéke és akadályoz-
ható meg a rettenetes következmé-
nyekkel fenyegető európai há-
boru.

**— Letartóztattak tíz nagyszalon-
tai lakost egy néplap olvasása
miatt.** A nagyszalontai rendőrség
eljárást indított tíz nagyszalontai
lakos ellen, akik ellen az a vád,
hogy a „Falvak népe” című nép-
lapot olvassák. Az eljárás során
a szalontai rendőrség mind a tíz
szalontai lakost őrizetbe vette,
majd megbilincselve Nagyvárad
felé irányították őket. Tegnap dél-
előtt vették át őket az ügyészség.
Valamennyiüket őrizetbe vették.

— Tekéző sport. A Hargita—
Sólyom közötti barátságos mérkő-
zés a Kovács-pályán 126—117
arányban dőlt el a Hargita javára.
— A Remény—Gloria mérkőzés az
Orosz pályán 173—169 arányban
végződött. — A Hargita—Turul
Kovács-pályán 177—113 arányban
dőlt el a Hargita javára. — Barát-
ságos mérkőzés lesz szerdán este
a Talpas-pályán a Rapid és az
Oituz között. — Amatőr tekéző
csapat tegnap a szövetségbe kérte
felvételét. — Az új csapat játé-
helye csütörtök este az Orosz-
pályán (C. Foch Maréchal 101.)
alatt van. — Remény—Favorit
mérkőzést az Orosz-pályán 150—
137 arányban a Remény nyerte.

— Réztolvajok a tábla előtt. Ma
délelőtt hat réztolvással gyanusi-
tott zilahi lakos, névszerint Frun-
za Simon, Andrei Miklós, Prere-
can Miklós, Negrea Simon, Nestor
Coman és Popa Marin állott a
tábla ítélettanácsa előtt. A vád-
latok ellen a zalatnai fémzúzó tár-
saság tette meg a feljelentést.
Ugyancsak ebben az ügyben Stös-
sel Ábrahám kolozsvári kereskedő
is a vádlottak padjára került, mert
Frunza Simontól megvette a lo-
pott fémet 27 lejben különként.
A törvényszék a kereskedőt orga-
daságért 2000 lej fő és 500 lej mel-
lékbüntetésre ítélte, míg a többi
vádlott egyenként 3—3 hónapi el-
zárást kapott. A tábla az összes
vádlottakat bizonyítékok hiányá-
ban felmentette.

**— Amikor areszine fakó, szür-
kessárga és tekintete bágyadt,
amikor szomorú, nyomott hangu-
lat és nehéz álmok gyötrik, ami-
kor epepangás, gyomorfájás, fel-
fúvódás és fejnnyomás kinozzák,
olyankor tanácsos néhány napon
át reggel éhgyomorra 1—1 pohár
természetes „Ferenc József” kese-
rűvizet inni. Az orvosok azért ren-
delik a Ferenc József vizet oly
gyakran, mert ez sok esetben a
rosszullét okát gyorsan megszünt-
teti és az egész szervezetet felfris-
síti. A Ferenc József keserűviz
gyógyszertárakban, drogériákban
és fűszerüzletekben kapható.**

**— 30 autóval üldözték az új-
ságírók Greta Garbot.** Az utóbbi
időben egyre többet hallat magá-
ról Greta Garbo, a világhírű svéd
filmsztár. Hol Bécsben, hol Buda-
pesten látták felbukkanni a szőke
Vénuszt, aki természetesen a kö-
zönség ostroma elől menekülve in-
kognitóban utazott. Legutóbb Pá-
risban látták. Midőn az ujságírók
értesültek a dologról, keresni kezd-
ték Garbot, aki akkora már utra-
készen állott Kopenhága felé. Fel-
szállott a párisi állomáson a vo-
natra. A kíváncsi ujságírók itt is
követték. Erre egyik állomáson le-
szállt a vonatról és autón folytat-
ta útját. Az ujságíró-kopók azon-
ban kitartottak: 80 autóval üldö-
zőbe vették a nagy népszerűség
elől menekülő filmsztrárt, de min-
den eredmény nélkül.

**— Ötmillióval több munkanél-
küli van Németországban.** A biro-
dalmi munkaügy hivatal kimuta-
tása szerint Németországban no-
vemberig 5 millió 265 ezer munka-
nélküli van nyilvántartva. Ez a
szám azonban november hó folya-
mán lényegesen emelkedett. Eny-
nyit mutat a hivatalos kimutatás.
Vajjon mennyi munkanélküli van
valójában?

Egy rejtélyes párisi bűntett

Eredeti francia
bűnügyi regény

(102)

De nem fejeztette be szavait, mert Rajnald kardja mellébe fúródott és hegye hátán jött ki. A nyomorult elejtette kardját és a vértől tajtékzó ajkán végső káromlás hangzott el.

Arccal a padlóra hullott. Meghalt.

Végre kitűnt Cornevin Lőrinc csodálatos műve. Mennyi erőlyre, időre volt szüksége, hogy darabonként állítsa össze Combelaïne és bűntársainak életét és csöndben semmivé tegye őket.

Delorge és Rajnald töle tudták meg, hogy mi történt az Elizé kertjében.

— Eppen éppen szolgálatban voltam, midőn tizenegy óra tájban kihalást hajtottam.

— Istálló ör!

— Kisiettem és Maumussy herceg előttem. Végy lámpát! — parancsolta. Engedelmeskedtem. Ott két férfi Delorge tábornok és Combelaïne civakodott. A tábornok nyugodt, Combelaïne dühös volt.

— Vállbojtjai becsületére fog megesküdni, hogy mit se szól arról a titokról, melyet megtudott.

— Mit kívánnak hát? — kérdezte a tábornok.

— Kard van kezemben — kiáltott Combelaïne — az ön oldalán függ.

— Önnel nem vagyok! Csak egyenrangú felek állhatnak egymással szemben.

— Vivni fogsz! — ordított Combelaïne. Megmutatom, hogy hatalmamban vagy és nem menekülsz el innen!

En mellé térdeltem. Élesztgetni olyan emberrel nem mértem össze kardomat, akit hamis játék miatt ülték el a hadsereg kötelékéből.

— Pimasz! — hördült fel Combelaïne és hátraugorva egy jól irányzott döfést tett a tábornok felé.

Hörgő mellel, kifordított szemekkel, vértkőpve roskadt össze a tábornok. Arccal esett a földre.

Combelaïne és Maumussy mosolyogva álltak a vergődő és utolsó pillanatokat élő Delorge előtt, aki végső perceiben is erőt vett magának, hogy feleljen.

Amint nagynehezen feltérdelt, Combelaïne vállon rugta úgy, hogy a tábornok hanyat esett. Talán ez volt a végzete, mert azonnal előntötte a vér.

— Halálosan megszurta. Végem van! — mondotta erőltetett, szaggatott, hörgő hangon. Vedd elő zsebemből jegyzőfüzetemet és irdd, amit mondani fogok.

Reszkető kezekkel, sápadtan térdeltem mellé, hogy teljesítem akaratát. Kezem véres lett, amint zsebembe nyultam és véres lett a jegyzőfüzet is. Amint irni akartam rá néztem. Tekintetéből észrevettem, hogy ő akarja utolsó kívánságait papírra vetni. Odanyújtottam a füzetet és ő a lámpafényénél a következőket írta.

(Folytatjuk).

A Dermata vezetőségét 820 ezer lej megfizetésére ítélték - ha nem fizet, zár alá helyezik a Turul-gyárat

CLUJ-KOLOZSVÁR. Köztudomású, hogy a Dermata-művek nagyarányú terjeszkedése folytán nemcsak a kisipar, hanem a kisebb cipőgyári üzemek is szűfőfélben voltak. Sok közülük megszűnt és számos kisiparos arra kényszerült, hogy mint gyári munkás keresse mindennapi kenyerét.

Miután a Dermata a temesvári „Turul” cipőgyárat a részvénytöbbség megvásárlásával megszerezte, az erdélyi cipőgyárakat olyan kartellbe akarta kényszeríteni, amelynek kontingentálási feltételeit diktálja. Kidolgozott haditerve nem sikerült. Ebből a vásárlásból azonban egy per született. Ugyanis Augenstein Lajos, aki éveken ezelőtt résztvett a temesvári Turul cipőgyár megalapítá-

sában s annak majdnem utolsó percig igazgatósági tagja is volt, az alapítás óta nem vette fel járulékait, hanem kölcsösképpen folyószámlára iratta, úgyhogy azok 760 ezer lejre szaporodtak, melyet a gyár forgatott és kamatokkal tökéltetett. A Dermata és Turul fúziója alkalmával

a Dermata-művek elismerte ezt a követelést, de amikor Augenstein az összeg folyósítását kérni merészelte, eleve megtagadta.

Augenstein erre pert indított a Dermata, illetve a temesvári Turul cipőgyár ellen.

A kolozsvári törvényszék meg is ítélte a 760 ezer lejt és ennek 64 ezer lej perköltségét a törvényes kamatokkal együtt.

A bíróság kihallgatta Benedikt Norbert, Kürschner Ferenc és Jakobi Kálmán Turul igazgatókat, akik, mint a régi Turul cipőgyár képviselői azt vallották a Turul-lal szemben, hogy csak az utolsó mérleg volt passzív, az előbbieken azonban törvényesek voltak.

A szakértők elfogadták a vallo-másokat és így született meg az ítélet.

A határidő a megítélt hatalmas összeg kifizetésére tegnap délben járt le.

Ha nem fizet a temesvári Turul, illetve Dermata, úgy a temesvári gyártelepét zár alá helyezik

és a törvényes eljárást tovább folytatják a követelés behajtására.

Hatalmas érdeklődés előzi meg a textil-munkások Kolozsváron megtartandó nemzetközi értekezletét

CLUJ-KOLOZSVÁR. Holnap 25-én délelőtt 10 órakor nagy nemzetközi konferencia lesz az építőmunkások otthonában. A konferenciára Csehszlovákia, Magyarország, Jugoszlávia, Bulgária és Románia textil-munkásai szövetségének delegátusai jönnek el. Külön érdekességét képezi a nemzetközi értekezletnek az a tény, hogy

Londonból egy angol munkáspárti miniszter is eljön, hogy részt vegyen a kolozsvári konferencián. Az angol kiküldött nem kisebb ember, mint

Thomas Shaw volt munkáspárti miniszter. Holnap este 7 órakor az Építőmunkások Otthonában nagy népgyűlés lesz, melyen a különböző államok munkásküldöttei is beszédet fognak tartani. Megbeszéljük a munkásság politikai és gaz-

dasági helyzetét világgazdaság relációban.

Az érdekes vendégek fogadtatására ma este ünnepélyes fogadtatást készítenek elő. A szociáldemokrata párt és szakszervezetek vezetői a vendégek érkezését ma este a 7 órai vonattal várják. Az előkészületek már hetek óta folynak a kolozsvári szociáldemokrata pártban, mert azt akarják, hogy

ez a nagy nemzetközi esemény ünnepet jelentsen a munkásság körében.

A népgyűlés és a konferencia iránt nem csak a szigorúan vett munkásság körében, hanem a munkássághoz közel álló hatalmas táborban is nagy érdeklődés nyilvánult meg. A fogadtatás, valamint az értekezlet lefolyásáról olvasóinkat részletesen tájékoztatni fogjuk.

Csökken a skarlát- és tifuszbajjárvány Kolozsváron

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az elmúlt hónapban riasztó hírek terjedtek el a városban az egyre növekvő járványos megbetegedésekkel kapcsolatban. Szerencsére, ezek a hírek nem bizonyultak valósnak. Annyi azonban tény, hogy az elmúlt hónapban

a skarlátjárvány három halálos áldozatot követelt.

Azóta sem a skarlát megbetegedéseknél, sem a tifuszbajjárványnál

komplikációk nem léptek fel.

Dr. Vlad Péter városi főorvos jelentése szerint

jelenleg 44 járványos beteget kezelnek a járványkórházban.

Ezek közül 37 skarlátos, 6 pedig tifuszbajban szenvedő beteg.

— Örömhirt közölhetek — jelentette ki dr. Vlad főorvos — a tifusz és skarlát járvány fokozatosan csökken.

Még pár nap és betegeink győgyultan hagyhatják el a kórházat.

Rendőrök tessékkelik ki az éhező nyugdíjasokat a pénzügyigazgatóság váróterméből

CLUJ-KOLOZSVÁR. A novemberi nyugdíjakat még mindig nem fizetik, de a pénzügyigazgatóság kérésére rendőrt állítottak a nyugdíjas pénztárak elé a várótermébe. Ha bemenéskedik a nyugdíjas,

akkor melléje lép a rendőr és teljesíti a parancsot. Felszólítja a várakozó nyugdíjast, hogy menjen k a tereméből, mert a főnök ur ideges.

— A parancsnak tesztek eleget

— mondja a rendőr. — Menjenek ki, kérem, úgy sem fizetnek.

Sőt a rendőr sajnálkozik a nyugdíjasokon, hiszen

ő is rossz sorsban él. Neki sem fizet pontosan az állam.

A pénzügyi palotát ellepi a reménytelenül várakozó tömeg. Késő kifagadások törnek elő:

— Ehen halunk, ha nem fizetnek, — mondják. — Azért jöttem ide, mert reméltem, hogyha nem adnak pénzt, akkor

legalább melegedhetünk...

Egy öreg nyugdíjas bemenéskedik a meleg várótermébe és leül a padra. Dörzsöli a kezét. Melegedni szeretne... De jön a rendőr és kijelenti, hogy

nyugdíjasoknak a pénzügyigazgatóság várótermében tartózkodni tilos,

mert még nem jött meg a rendelet, hogy a nyugdíjasok novemberi járandóságait kifizessék.

Feltámadt a régi Kolozsvár bohémtyánja
OPERA vendéglőt a közismert
ANDREI MIKLOS, az Amé-
— rika volt főpincére megnyitotta. —
A konyhát a nagyszerű hírnévnek örvendő MAJOROSI REZSŐNE vezeti.
OLCSÓ ÁRAK! ♦ AZUGA SŐR
Str. Regina Mária (Deák F.-ucca) 33.

— Az E. I. T. II. felolvasó ülése. Az Erdélyi Irodalmi Társaság e hó 25-én holnap tartja második felolvasó ülését az alábbi tárgysorozattal: Dr. Boross György: Újabb adatok Brassai Sámuel egyéniségéhez. Dr. P. Jánossy Béla: Költemények, Walter Gyula: Elbeszélés. Krüszely Erzsébet: Költemények. A felolvasóülés délután hat órakor kezdődik az Unitárius Kollégium disztermében. A bemenet teljesen díjtalan. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

10. szám

(III-ik sorsolás.)

nyereményszelvénye

Név

Lakás